

Riigikogu Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon
eiki.nestor@riigikogu.ee

Teie: 14.12.2011
Meie: 03.01.2012 nr 1 (2)

Vabauhenduste kaasamine Riigikogu töösse

Head uut aastat ja aitäh hea algatusega välja tulemast!

Nagu kokku leppisime, ei ole järgnev EMSL-i liikmetega läbi arutatud (kuivõrd ütlesite, et küsite teistelt organisatsioonidelt arvamusi ise), vaid lihtsalt EMSL-i kontori poolne arvamus teie algatud eelnõule Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse § 36 täiendamiseks.

Plaan on hea ja selle teostumine muudaks vabauhenduste osalemise Riigikogu komisjonide töös lihtsamaks, see omakorda parandab loodetavasti õigusloome kvaliteeti ning riigi ja vabauhenduste koostööd üldisemalt (kui teineteise töös rohkem osaletakse, saadakse sellest ka paremini aru ja osatakse teistega rohkem arvestada). Väheusutav, et komisjonide istungitele tormi jooksma hakataks, arvestades, et ühenduste tiimid on pigem väikesed ning rahastusvõimalustest tulenevalt tegeletakse rohkem erinevate projektide teostamise kui süsteemse huvikaitsega – aga ega kaasamine tähendagi, et kõik peavad alati kõikjal osalema, vaid et osalemine oleks soovijatele, kellel konkreetsel teemal olulisi teadmisi-kogemusi, tehtud võimalikult lihtsaks. Kindlasti sõltub osalemishuvi ka kogemusest – kui nähakse, et osalemisel on mõtet ja vabauhendusi ei soovita kaasata lihtsalt arutelude "legitimeerimiseks", ollakse kindlasti ka innukamad kaasa lööma.

Mis praegu eelnõust ega seletuskirjast välja ei tule, aga millele mõelda maksaks, on see, kuidas hakkab komisjonidesse esindajate nimetamine toimuma: kas võimalus taotleda enda nimetamist on avatud pidevalt või mingi regulaarsusega või ainult üks kord (näiteks uue Riigikogu koosseisu kogunedes)? Ilmselt on komisjonides osalejatena silmas peetud eelkõige valdkondlikke katusorganisatsioone, kes on tõenäoliselt sellest ka ise enim huvitatud, samas tuleb meeles pidada Riigikogu enda vastu võetud EKAK-i, mille üks põhimõte on, et igal ühendusel on õigus ise oma huvide eest seista (st. kedagi ei tohiks talle olulisest arutelust kõrvale jätta põhjendusel, et selle valdkonna katusorganisatsioon juba osaleb).

Mõtlemata peaks ka sellele, et tervel real vabauhendustel ilmselt ei ole niivõrd huvi ega ehk suudetki pidevalt osaleda, küll aga tahetakse ja suudetakse hästi kaasa rääkida mõne konkreetse küsimuse arutelul, seejuures võivad neile olulised teemad olla arutelusel erinevates komisjonides (nt Eesti Noorteühenduste Liit, kellele olulisi noori puudutavad otsuseid võidakse arutada nt kultuuri-, sotsiaal-, majandus- või muus komisjonis; riigieelarve arutelul sooviks kindlasti osaleda väga erinevate valdkondade ühendusi jne) – kuidas sellises olukorras osalemist võimalikult sujuvaks teha?

Veel peab kindlasti tähelepanu pöörama kommunikatsioonile, kui ühendustelt head panustamist oodatakse – paremaid tulemusi annab, kui ei eeldata, et osalevad ühendused peavad info arutlusele tulevatest teemadest ise Riigikogu kodulehelt üles otsima, vaid leitakse viis, kuidas olulisematest asjadest neile otse ja aegsasti teada anda ja seejuures võimalikult vähe-kantseliitlikult. Muidu võib karta, et tehakse küll hea algatus, aga suuremat sisulist muutust (ehk ühenduste paremat osalemist) see ikkagi kaasa ei too.

Heade soovidega

Urmo Kübar
EMSL-i juhataja